

Dorpsvisie Nijeveen

2015 - 2025

30 november 2015

Dorpsvisie Nijeveen 2015-2025

Waarom een dorpsvisie?

De wereld verandert voortdurend. Ontwikkelingen kunnen bedreigingen vormen voor de status quo. Of ze bieden juist kansen. Soms allebei. Maar iedereen ziet slechts een deel van de realiteit. Bovendien is het perspectief van kijken op basis van aard, achtergrond, politieke overtuiging of levensbeschouwing soms bewust verschillend. Het is dus noodzakelijk om met elkaar in gesprek te zijn over wat we wel willen, niet willen en misschien willen. In Nijeveen zijn we niet in de positie om de wereld naar onze hand te zetten. We deinen als het ware mee op grote trends als globalisering, decentralisatie, individualisering, toenemende kloof arm en rijk, bevolkingsontwikkelingen en bevolkingsopbouw en technologische ontwikkelingen. Met tegentrends als gemeenschapszin, slow-food en toegang in plaats van bezit. Op grote trends hebben we geen sturingsmogelijkheden. Maar we zitten wél mede aan het stuur hoe we inspelen op die trends. Om Nijeveen ook in 2025 een fijn dorp te laten zijn voor alle Nijeveeners. Het is dus naast noodzaak ook nuttig om met elkaar te praten over wat we wel of juist niet willen. En vervolgens te kijken hoe we onze gewenste werkelijkheid kunnen realiseren.

Proces 2025

Daarom heeft de Dorpsvereniging Nijeveen het initiatief genomen om een dorpsvisie 2025 te maken. Met de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Omdat middelen beperkt zijn, rapporten de neiging hebben om in een la te belanden en we in Nijeveen nu eenmaal een doementaliteit hebben, heeft het proces een praktische opzet. Het motto is: “doen is je marktonderzoek”. Door ideeën concreet te verkennen kom je sneller verder dan eerst onderzoek te doen, vervolgens een plan te maken en dan pas iets te gaan uitvoeren. De kerngedachte is dat het voor individuen en groepen in de huidige netwerk- en informatiesamenleving steeds gemakkelijker wordt om zelf zaken te realiseren. Dat heet co-creatie. Van onderop. Via netwerken slagkracht vergroten. Hechte gemeenschappen hebben dus baat bij de digitale mogelijkheden. Denk aan het anders organiseren van zorg, onderwijs, overheid, eigenlijk alles. Maar je moet wel gewoon beginnen. Het product dorpsvisie is daarmee een “levende” lijst met ca 20 projecten en activiteiten. Leidend is de vraag “wie wil er wat?”. Want daar zit trek- en duwkracht. Als blijkt dat een thema of een project niet verder komt, dan is de timing kennelijk nog niet goed en/of is er niemand die het (nog) graag wil. Doen is de Nijeveense lakmoesproef.

Werkgroepen, stuurgroep en de rol van de dorpsvereniging

Een “integrale” dorpsvisie bevat veel thema’s, die zijn aangedragen door het dorp. Op de volgende zeven thema’s zijn werkgroepen geformeerd: Wonen, Energie, Sport, Verkeer en veiligheid, Economie en detailhandel, Onderwijs, jeugd en cultuur, Zorg. Van elke werkgroep maakt een lid deel uit van de stuurgroep. De stuurgroep heeft de voorgaande thema’s vastgesteld. In het dorp werden leden geworven of meldden zich aan die deze onderwerpen samen projectmatig willen uitwerken. De werkgroepen kunnen zelf ook leden vragen; het is een “open systeem”. De werkgroepen stellen zelf hun projecten vast in overleg met de stuurgroep. Zo krijg je zaken die men belangrijk vindt en waar men zelf de schouders onder wil zetten. De dorpsvereniging coördineert en faciliteert het proces. Taken zijn: bewaken voortgang (dus af en toe mensen bellen voor informatie en als geheugensteuntje), tips geven voor oplossen van bottlenecks en netwerken, periodiek organiseren

van bijpraatbijeenkomsten (twee maal per jaar) en communiceren over de voortgang. Dit alles met hulp van de leden van stuurgroep, werkgroepen en overige inwoners van Nijeveen.

Activiteiten

In 2015 zijn drie grote bijeenkomsten georganiseerd in de Schalle, op 7 april (brainstormen), 28 september (delen voortgang) en eind november (vaststellen van projecten en activiteiten waar we echt voor gaan). Tussendoor vonden er stuurgroep- en werkgroepvergaderingen plaats.

Uitkomsten

In bedrijven wordt vaak gesproken over de trits missie, visie en strategie. Hoewel er veel begripsverwarring is, kun je deze drie als volgt concreet maken. Missie wordt dan “wij zijn”, visie wordt “wij willen” en strategie “wij doen dat door”. We passen dit toe op Nijeveen.

Er is geen discussie over de identiteit (“wij zijn”) van Nijeveen. In het verleden is die als volgt omschreven:

Wat maakt Nijeveen Nijeveen?

Conclusies Nijeveen:

“Tevreden bewoners”

- Kleinschaligheid, sociale contacten
- Men kent elkaar
- Noaberschap
- Verenigingsleven cultuur en sport
- Streektaal
- Echt een zelfredzame gemeenschap

Belangrijke uitkomsten zijn uitspraken op visieniveau (“wij willen”) die zijn gedaan tijdens de grote bijeenkomsten. Deze vormen een leidraad bij de afweging van projecten en activiteiten. Uitspraken op visieniveau zijn:

- We willen **sportdorp** blijven, dus we investeren in sportdeelname en slimme sportvoorzieningen;
- We willen Nijeveen **energieneutraal** (opwekking energie en verbruik energie in balans);
- Visie: **voor alle Nijeveners is er plek in Nijeveen**. Dus we investeren in mogelijkheden om langer thuis te wonen;
- We doen de dingen primair voor de **eigen inwoners**. Dat daar in de tweede plaats mensen van buiten baat bij hebben is vervolgens meegenomen, maar niet het eerste doel.

Er is inmiddels een lijst van mogelijke projecten en activiteiten (“wij doen dat door”). Deze zijn opgenomen in het tweede deel van deze notitie, het “levende” projectenboek. De ene werkgroep is verder dan de andere. Zo’n faseverschil is normaal. Verder is er een lijst van alle ideeën en suggesties die in de werkgroepen zijn geopperd. Een aantal daarvan zal zeker worden opgepakt.

Hoe werken we verder?

De Dorpsvisie is een proces. Op 30 november is de derde en laatste bijeenkomst in dit proces Dorpsvisie. Dit document beschrijft de stand van zaken op dat moment. Er lopen nu al veel zaken en veel andere onderwerpen staan op de rol. Wie precies wat gaat doen en wat de rol van de Dorpsvereniging is gaan we in de tussentijd over nadenken. De Werkgroepen gaan door met hun werk. Eind november blijkt waar voldoende energie op zit om door te pakken en wat voorlopig in de koelkast gaat. We willen het dorp informeren en hoe we dat doen overleggen we met de Stuurgroep.

Projectenboek

In dit gedeelte van de rapportage wordt per thema aangegeven welke projecten en projectideeën zijn opgepakt. Daarna wordt in een bijlage een opsomming gegeven van alle projectideeën en suggesties die in de verschillende werkgroepen zijn gedaan. Een aantal daarvan zal in de volgende fase zeker worden opgepakt.

Wonen

Voordat op het gebied van wonen zinvolle aanbevelingen kunnen worden gedaan, dient er inzicht te bestaan in de woonwensen van de Nijeveense bevolking, zowel jongeren als ouderen. Omdat dat ontbreekt, is onlangs een enquête opgestart om een goed inzicht te krijgen in de woonwensen en -ideeën van ouderen in Nijeveen. Naar verwachting komen de uitkomsten van dit onderzoek begin 2016 beschikbaar.

Ook zal een onderzoek worden gedaan naar de wensen van jongeren op dit gebied (vraag en aanbod van betaalbare (huur)woningen voor jongeren, wensen en mogelijkheden met betrekking tot begeleid wonen in Nijeveen, e.d.). Dit staat voor volgend jaar op de rol.

Andere onderwerpen die in de werkgroep wonen aan de orde zijn geweest, hebben een sterke relatie met het thema zorg (situatie rond het Kerspel, centraal wonen/samen bouwen) of met het thema verkeer (situatie rond openbaar vervoer en het landbouwverkeer in woongebieden). Die komen daar aan de orde.

Energie en duurzaamheid

We hebben de ambitie dat Nijeveen in 2025 energieneutraal is. Dat wil zeggen dat opwekking en verbruik van energie in balans zijn. Dit kan worden bereikt door verschillende initiatieven op het gebied van energiebesparing en energiewinning, in een gefaseerde aanpak. Succesfactoren zijn 'de drie B's': bewustwording, betrokkenheid en bereidheid van inwoners en bedrijven om te participeren in initiatieven. Zichtbaar maken van het (financiële) voordeel zal een extra impuls betekenen. Er is inmiddels op kleine schaal (ca 20 woningen) gestart met een energiescan. Met de resultaten van deze quickscans worden ook andere inwoners van Nijeveen gestimuleerd een scan uit te laten voeren, met als doel meer dan 100 uitgevoerde quickscans. Hierover wordt met het dorp gecommuniceerd, tevens wordt een begin gemaakt met collectieve inkoop en uitvoering van energiebesparingsmaatregelen.

In bijlage 2 bij dit rapport is het plan van aanpak van de werkgroep energie en duurzaamheid opgenomen.

Zorg

Door de veranderingen in de zorg zijn mensen meer dan voorheen aangewezen op hun sociale netwerk voor hulp bij eenvoudige taken, even een praatje of een geruststellend gesprek. In de gewenste situatie beschikt iedereen over een voldoende sterk sociaal netwerk en daar waar mensen onvoldoende in staat zijn dit zelf op te bouwen, bieden gemeente, WelzijnMensenWerk (Wmo), Stichting Welzijn Ouderen Nijeveen (SWON) en kerken ondersteuning.

Zorg en ondersteuning moeten zodanig georganiseerd zijn dat Nijeveners er makkelijk gebruik van kunnen maken en tot op hoge leeftijd in Nijeveen kunnen blijven wonen. Onderlinge betrokkenheid tussen zorg- en hulpverleners is belangrijk. Toegankelijkheid van de zorg en informatievoorziening verdienen daarbij blijvende aandacht.

Gewenste situatie

Nieuwe inwoners zouden actief benaderd kunnen worden en geïnformeerd over wat er in Nijeveen te doen is en waar ze voor (zorg)vragen terecht kunnen.

Eenzaamheid wordt tijdig gesignaleerd en er wordt iets aan gedaan (indien gewenst).

Hulpvraag en hulpaanbod kunnen beter op elkaar afgestemd worden en mensen die hulp nodig hebben, moeten dit eerder durven te vragen. Een breed bekend centraal meldpunt lijkt daarbij wenselijk.

Er zouden meer mogelijkheden in Nijeveen moeten zijn voor mensen met een zwaardere zorgindicatie, voor respijtzorg en voor eerstelijns verblijf, bij voorkeur in het Kerspel. Mantelzorgers die overbelast (dreigen te) raken zijn in beeld en worden ondersteund (respijtzorg). Professionals en vrijwilligers kennen elkaar, informeren elkaar (voor zover mogelijk) en weten elkaar te vinden. Er moet voldoende woonruimte beschikbaar zijn waar ouderen kunnen blijven wonen en verzorgd kunnen worden. Dit kan deels in hiervoor geschikte (aanleun-) woningen of in gehuurde appartementen in het Kerspel.

Hoe kan dat worden aangepakt

Wonen en zorg. In kaart brengen welke behoefte er de komende jaren is aan woningen waar ouderen kunnen (blijven) wonen met ondersteuning van thuiszorg. Het gaat hier om levensloopbestendige woningen, woningen voor mensen met beperkingen, groepswoningen en appartementen in het Kerspel. Overleg met de Stouwe kan leiden tot meer efficiëntie en flexibiliteit. Essentieel is een goed beeld te krijgen van wat ouderen willen op het gebied van wonen en zorg. Toekomstige activiteiten moeten vraaggestuurd zijn en niet aanbodgestuurd. Een enquête onder ouderen in Nijeveen – die inmiddels is opgestart, zie hierboven onder ‘Wonen’ - kan hier richting aan geven. De resultaten moeten begin 2016 beschikbaar zijn om nog meegenomen te kunnen worden in de nieuwe woonvisie van de gemeente Meppel.

Opzetten van een centraal meldpunt (nu zijn er meerdere ingangen) waar mensen met (zorg)vragen terecht kunnen. Gedacht wordt aan een fysiek bezet punt op een vast moment in de week, aangevuld met een telefonisch meldpunt.

Herkennen en ondersteunen van gevallen van eenzaamheid. Kijken waar nog hiaten zitten en hoe die kunnen worden opgelost. Dit wordt in 2016 verder uitgewerkt.

De rapportage van de werkgroep zorg is als bijlage 1 bij dit rapport gevoegd.

Sport

Sport is belangrijk in Nijeveen. We zijn een sportdorp en willen dat in 2025 – en daarna - nog steeds zijn. Om de sport deze rol te laten vervullen is het belangrijk dat er in Nijeveen goede sportfaciliteiten blijven. Sporten/trainen in Meppel is rationeel wellicht een mogelijkheid, maar gaat voorbij aan de noodzakelijke binding van de verenigingen aan Nijeveen.

Om financiële en beheersmatige redenen zal worden bekeken of in de toekomst bepaalde voorzieningen kunnen worden gedeeld. Niet alleen fysiek maar ook op het gebied van inkoop, opleiding, administratie, e.d. Daarbij is van belang dat de verenigingen hun eigen identiteit en binding met hun achterban behouden.

De verenigingen zitten niet vast aan hun huidige locatie. Het optimale plaatje kan inhouden dat alle faciliteiten (buitensport en sporthal) op één nieuwe locatie worden gerealiseerd. Goede bereikbaarheid, sociale veiligheid en veilig te bereiken per fiets, ook voor de jeugd, zijn daarbij

uitgangspunt. De groei naar één gezamenlijk sportcomplex zal en hoeft niet per direct te worden gerealiseerd. De afzonderlijke verenigingen hebben hun accommodaties en hebben daarin geïnvesteerd. De visie is op dit punt 'de stip op de horizon', die de sportverenigingen in het oog houden bij al hun keuzes en besluiten.

Veiligheid en verkeer/buitengebied, landbouw

Binnen deze werkgroepen is vooral de impact van het (zware) landbouwverkeer op de dorpskern en de Dorpsstraat onderwerp van gesprek geweest. Daarom zijn deze groepen samengevoegd. Een concreet plan voor een andere ontsluiting voor het agrarische verkeer ligt er nog niet, daar zijn meerdere partijen voor nodig. De werkgroep wil in 2016 met een uitgewerkt plan komen.

Economie, detailhandel, ondernemerschap

Over dit thema is veel gesproken, zonder dat er nu al tastbare resultaten zijn. In 2016 zal de focus liggen op het onderzoeken van de mogelijkheden van de recreatieplas bij de bevordering van recreatie en toerisme in Nijeveen. Bij dit onderwerp zullen de Handelsvereniging Nijeveen en de gemeente worden betrokken. Naar verwachting ligt er voorjaar 2016 een plan hiervoor.

Onderwijs, cultuur, jeugd

Door omstandigheden is de werkgroep rond dit thema pas onlangs voor het eerst bij elkaar geweest. In deze bijeenkomst zijn onderstaande onderwerpen aan de orde geweest. Uitwerking volgt in 2016.

Onderwijs:

De beide scholen zijn in feite zelfstandige brede scholen, in de zin dat zij samenwerken met andere organisaties zoals bibliotheek en sportverenigingen.

Op termijn blijft een gezamenlijk schoolgebouw voor beide scholen een wens. De scholen hebben momenteel bij elkaar ongeveer 400 leerlingen. Het is te verwachten dat dit aantal terug zal lopen tot ongeveer 330 over 4 à 5 jaar, waarna het gaat stabiliseren. Dat kan een mooi moment zijn om samen verder te gaan.

Bevorderen van interactie tussen kinderen van beide basisscholen in Nijeveen, door het organiseren van gezamenlijke acties.

Jeugd:

Voor de groep tot 12 jaar is er vrij veel te doen, de groep vanaf 16 jaar maakt ook eigen keuzes. De groep van 12 tot 16 jaar verdient de meeste aandacht. Een start zou kunnen zijn om dat via oud-leerlingen van de basisscholen te doen. Meest voor de hand liggen de groepen, die de afgelopen zomer de basisschool hebben verlaten en inmiddels in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs zitten. Die (email-)adressen zijn nog wel beschikbaar. Dan zou het voorjaar een goed moment kunnen zijn. Die groep krijgt daarmee een behoorlijke stem in het geheel. Een voorziening met centrale bijeenkomsten/acties voor en door de jeugd van 12 tot 16 jaar kan dan worden gerealiseerd, al dan niet begeleid.

Overzicht van geopperde ideeën en suggesties:

Wonen:

- Onderzoek de behoefte aan betaalbare huurwoningen voor jongeren.
- Onderzoek de consequenties van sluiting van het Kerspel; willen ouderen gespreid wonen of geconcentreerd? Neem ook mee de mogelijkheden van centraal wonen en samen bouwen. En kunnen we ook iets zeggen over de zorginkoop door ouderen
- Bied cursussen aan voor ouderen. Zorg dat de voorzieningen op peil blijven.
- Zorg voor beter openbaar vervoer (belbus, regiotaxi, e.d.)
- Ga scheefwonen tegen.
- Om het buitengebied aantrekkelijk te houden bestemming in het buitengebied aanpassen of eventuele herbestemming bij leegstand agrarische bedrijven

Energie, duurzaamheid:

- Stimulering gebruik zonnepanelen, bijv. kleinschalige start als voorbeeldproject.
- Onderzoek naar voor- en nadelen oprichten energiecoöperatie door enkele grote afnemers. De panelen laten afnemen door particulieren.
- Hoogteverschil water bij stuwen gebruiken om energie op te wekken.
- Isolatie van woningen (driedubbelglas).
- Windmolens; streven naar zelfvoorzienend particulier gebruik?

Zorg:

- Als het Kerspel verdwijnt als verzorgingshuis: hoe kunnen we ervoor zorgen dat er toch in Nijeveen zorg verleend wordt.
- Onderzoek naar zorgcoöperaties om zo het heft in eigen hand te houden.
- Onderzoek naar mogelijkheden domotica.
- Mogelijkheden van groepswonen/kleinschalige woongroepen onderzoeken.
- Ongewilde eenzaamheid tegengaan.
- Coördineren en afstemmen aanbod van zorg; onderzoek naar vraag en aanbod ouderenzorg; ook kijken naar voorbeelden elders, zoals initiatief in Hollandscheveld.
- Maak gebruik van de lokaal aanwezige kennis en kunde en maak verbindingen.
- Ontwikkel activiteiten voor ouderen in de zomer (Stichting Welzijn Ouderen?).
- Creëer een punt waar ouderen met al hun vragen over zorg terecht kunnen.
- Hoe verder als ouderen niet geholpen willen worden?

Sport:

- Sportlocaties centraliseren rondom de nieuw te vormen brede school.
- De sportverenigingen financieel laagdrempelig houden, gelet op hun maatschappelijke functie. Eventueel met steun van de gemeente.

Veiligheid en verkeer/buitengebied, landbouw:

- Verbetering ontsluiting voor landbouwverkeer; leid het zware landbouwverkeer af van de Dorpsstraat door een verbinding te maken vanaf de 1e Nijeveense Kerkweg evenwijdig aan de Dorpsstraat, achter de bebouwing langs.
- Kijk opnieuw naar de inrichting van de 'shared space'.
- Pas het wegbeeld van de 30km-zone aan overeenkomstig het profiel voor dergelijke wegen.
- Verbeter de parkeervoorzieningen bij de scholen.
- Onderzoek of er verbeteringen mogelijk zijn in het busvervoer. Lever input in de gemeentelijke werkgroep die met dit onderwerp bezig is. Input vanuit Nijeveen ontbreekt.
- Maak een oplaadpunt voor de OV-chipkaart in Nijeveen.
- Zijn de aanrijtijden van de brandweer adequaat?
- Op het punt van sociale veiligheid wordt vooralsnog geen probleem gezien.
- Agrarisch verkeer niet door de woonwijken; bereikbaarheid agrarische percelen waarborgen.
- Aandacht vooronderhoud van de wegen/grastegels langs de Bramenweg en de Matenweg.
- Passeren landbouwvoertuigen op ontsluitingswegen is moeilijk.
- Aan één zijde het fietspad in ere herstellen langs de Rijksweg, zodat men vanaf de Dorpsstraat weer veilig naar de Havelterberg kan fietsen.

Economie, etc.:

- Opheffen leegstand in het winkelcentrum. Suggesties voor invulling leegstaande panden: combinatie, waarbij genoemd worden winkel waarin mensen met een beperking werken, een readshop, drogist, streekproducten, stomerij, afhaalpunt, chinees restaurant/pizzeria/shoarmazaak, etc.
- Bundeling van initiatieven om de haalbaarheid te vergroten.
- Toerisme aanwakkeren, bijvoorbeeld door ontwikkeling van de recreatieplas.
- Houd mogelijkheden uitbreiding bedrijventerrein open.
- Onderzoek de mogelijkheden van glasvezel in het buitengebied (rol en bijdrage provincie?).
- Vergroot de kennis bij de gemeenteambtenaren over de agrarische sector.

Onderwijs, jeugd, cultuur:

- Een betere verbinding en samenwerking tussen beide basisscholen. Op het gebied van efficiency en effectiviteit is mogelijk winst te behalen. Daarbij dient wel aandacht te zijn voor het behoud van identiteit van de christelijke school. Een van de voordelen van een betere samenwerking is dat de kinderen elkaar leren kennen.
- Voor de jeugd van 12-16 jaar zijn er weinig mogelijkheden in Nijeveen. Het is de moeite waard dit verder uit te zoeken, bij voorkeur samen met de jeugd zelf.
- Een integrale film over Nijeveen anno 2016. De vorige dorpsfilm dateert van 1965.
- Gelet op de grote actieve deelname aan sport en muziek en het grote aantal sport- en muziekverenigingen wil Nijeveen zich laten zien als hét muzikale sportdorp van Drenthe.
- Schrijven en uitvoeren van een sportmusical in het Drents een idee?

Dorpsvisie 2015-2025: Zorg

Inleiding

De dorpsvisie formuleert vanuit de bevolking gewenste en realiseerbare ontwikkelingen voor Nijeveen in de komende 10 jaar. Het beoogde resultaat is het ontwikkelen van leefbaarheidsprojecten die daadwerkelijk worden opgestart en/of SMART geformuleerde voorstellen voor vervolgprojecten.

Deze notitie richt zich op het deel ouderenzorg, zorg en mantelzorg. Aanleiding om op deze terreinen een visie te ontwikkelen is de veranderde wetgeving die consequenties heeft voor wonen, zorg en welzijn. Daarnaast worden er door bewoners van Nijeveen hiaten ervaren, zoals geen mogelijkheden voor respijtzorg en eerstelijns verblijf in Nijeveen, eenzaamheid, geen centraal punt, onvoldoende levensloopbestendige woonruimte en behoefte aan groepswonen.

In deze notitie geven we eerst een visie op de zorg in Nijeveen (stip op de horizon, waar willen we naar toe). Daarna gaan we in op de huidige situatie in Nijeveen en welke knelpunten men ervaart. De volgende stap is het beschrijven van de gewenste situatie en wat er gedaan moet worden om deze te realiseren. Voor een deel zijn dit concrete acties, maar er zijn ook zaken die verder onderzocht of uitgewerkt moeten worden.

Visie

Zorg en ondersteuning moeten zodanig georganiseerd zijn dat Nijeveeners er makkelijk gebruik van kunnen maken en tot op hoge leeftijd in Nijeveen kunnen blijven wonen. Onderlinge betrokkenheid tussen zorg- en hulpverleners is belangrijk. Toegankelijkheid van de zorg en informatievoorziening verdienen daarbij de aandacht.

Huidige situatie

Veel zaken zijn in Nijeveen goed geregeld. Er is een sterk "dorpsgevoel", men kijkt naar elkaar om, de huisartsenzorg is zeer goed geregeld, er is tandartszorg en fysiotherapie, er is een bloeiende Stichting Welzijn Ouderen Nijeveen, er is dagbesteding (Buurtkamer), er is voldoende aanbod van thuiszorg en Nijeveen beschikt over het woon/zorgcentrum "Het Kerspel". Er zijn echter ook knelpunten ontstaan door veranderingen in de samenleving en als gevolg van de veranderde wetgeving (van Awbz naar Wmo, Wet Langdurige Zorg en Zorgverzekeringswet). De belangrijkste knelpunten lijken:

- Onduidelijkheid over de toekomst van Het Kerspel en de mogelijkheden voor bewoners met een zwaardere zorgindicatie
- Onvoldoende levensloopbestendige woningen en mogelijkheden voor groepswonen
- Gevallen van eenzaamheid
- Onvoldoende mogelijkheden voor respijtzorg en eerstelijns verblijf in Nijeveen

Naast knelpunt zijn er een aantal zaken die verder verbeterd en uitgewerkt kunnen worden. Het gaat om de volgende punten:

- Verder versterken van de sociale samenhang in Nijeveen
- Bij elkaar brengen van hulpvraag en hulpaanbod
- Bekendheid en gebruik centraal meldpunt

Gewenste situatie over 10 jaar

Door de veranderingen in de zorg zijn mensen meer dan voorheen aangewezen op hun sociale netwerk voor hulp bij eenvoudige taken, even een praatje of een geruststellend gesprek. In de gewenste situatie beschikt iedereen over een voldoende sterk sociaal netwerk en daar waar mensen onvoldoende in staat zijn dit zelf op te bouwen, bieden gemeente, Welzijn MensenWerk (WMW), Stichting Welzijn Ouderen Nijeveen (Swon) en kerken ondersteuning. Om de sociale samenhang in Nijeveen te bevorderen zijn er in iedere straat/buurt activiteiten als een buurt BBQ of een koffiemiddag. Nieuwe inwoners worden actief benaderd en geïnformeerd over wat er in Nijeveen te doen is en waar ze voor vragen/zorg terecht kunnen. Eenzaamheid wordt tijdig gesignaleerd en er wordt iets aan gedaan (indien gewenst).

Hulpvraag en hulpaanbod moeten beter op elkaar afgestemd zijn en mensen die hulp nodig hebben, durven dit te vragen. Er is een centraal meldpunt en dit is breed bekend. Er blijven mogelijkheden in Nijeveen voor mensen met een zwaardere zorgindicatie, voor respijtzorg en voor eerstelijns verblijf, bij voorkeur in het Kerspel. Mantelzorgers die overbelast (dreigen te) raken zijn in beeld en worden ondersteund (respijtzorg). Professionals en vrijwilligers kennen elkaar, informeren elkaar (voor zover mogelijk) en weten elkaar te vinden.

Er is moet voldoende woonruimte beschikbaar zijn waar ouderen kunnen blijven wonen en verzorgd kunnen worden. Dit kan deels in hiervoor geschikte (aanleun-) woningen of in gehuurde appartementen in het Kerspel.

Wie zou wat kunnen doen

- Wonen en zorg. In kaart brengen welke behoefte er de komende jaren is aan woningen waar ouderen kunnen (blijven) wonen met ondersteuning van thuiszorg. Het gaat hier om levensloopbestendige woningen, woningen voor mensen met beperkingen, groepswoningen en appartementen in het Kerspel. Essentieel is een goed beeld te krijgen van wat ouderen willen op het gebied van wonen en zorg. Toekomstige activiteiten moeten vraag gestuurd zijn en niet aanbod gestuurd. Een enquête onder ouderen in Nijeveen kan hier richting aan geven. De resultaten moeten begin 2016 beschikbaar zijn om nog mee genomen te kunnen worden in de nieuwe woonvisie van de gemeente Meppel. (Actie: werkgroep wonen en zorg en gemeente)
- Mantelzorg en respijtzorg. In kaart brengen behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers en respijtzorg. Opzetten van ondersteuning door vrijwilligers. Goede en toegankelijke informatie over mogelijkheden die organisaties bieden en over welke mogelijkheden er zijn voor betaalde respijtzorg in een instelling. (Actie: gemeente/WMW, Swon en huisartsen)
- Nieuwe bewoners actief informeren over activiteiten en zorg in Nijeveen en waar men terecht kan met (zorg)vragen. (Actie: gemeente, historische vereniging en dorpsvereniging)
- Herkennen en ondersteunen van gevallen van eenzaamheid. Kijken waar nog hiaten zitten en hoe die kunnen worden opgelost. (actie: SWON, kerken, huisartsen en WMW)
- Eén of twee keer per jaar organiseren van een bijeenkomst waar zorgprofessionals en vrijwilligers elkaar ontmoeten en informatie uitwisselen. (Actie: huisartsen, wijkverpleegkundigen, dorpsvereniging, Swon, WMW en kerken)
- Opzetten van een centraal meldpunt (nu zijn er meerdere ingangen) waar mensen met ((mantel-)zorg)vragen terecht kunnen.

- Opzetten van een digitaal hulpmiddel (bijvoorbeeld www.nlvoorelkaar.nl) om hulpvragen en hulpaanbod bij elkaar te brengen. (Actie: gemeente, WMW, kerken)
- Kerspel. In gesprek blijven met de Stouwe over de mogelijkheden in het Kerspel van respijtzorg, eerstelijns verblijf, particuliere huur met thuiszorgindicatie en zorg voor mensen met een zwaardere zorgindicatie (langdurige zorg die wordt geïndiceerd door het CIZ). (Actie: werkgroep zorg en De Stouwe)

Bijlage 2.

Rapportage werkgroep energie en duurzaamheid

Plan van aanpak Energiescans in Nijeveen.

Dorpsvereniging Nijeveen heeft de ambitie opgepakt om als dorp in 2025 energieneutraal te worden. Bewustwording en draagvlak in het dorp op het gebied van energie en energiebesparing is nodig om tot activiteiten te komen die deze ambitie dichterbij brengen. De Dorpsvereniging wil in 2015 en 2016 een energiebesparingsactiviteit organiseren waarbij bewustwording bij bewoners centraal staat en waarbij een concreet scala aan mogelijkheden wordt geboden om tot energiebesparing en opwekken (handelingsperspectief) te komen. Om dat te bereiken wordt ervoor gekozen om via energiescans en een eerste collectieve inkoop van besparingsmaatregelen energiebesparing bij de mensen te brengen.

Doelstelling: Via het uitzetten van energiescans en gezamenlijke inkoop van maatregelen zorgen voor aandacht voor energiebesparing en mogelijke investeringen door bewoners.

Opzet:

1^e fase

Quickscan

Bij 15 tot 20 (referentie) woningen wordt een quickscan uitgevoerd. Deze quickscans geven informatie over de staat van de woningen en gewenste besparingsmogelijkheden als isolatie, zonnepanelen e.d. Ook worden opvallende eenvoudige zaken meegenomen zoals verlichting (globaal), tochtstrips e.d. Voor het uitvoeren van de quickscans betalen de inwoners € 25. De overige kosten (€ 50 per scan) worden vergoed door de gemeente Meppel. De quickscans worden uitgevoerd door een energieadviseur (Invent uit Beilen).

Resultaat: 20 quickscans en beeld van besparingsmogelijkheden in Nijeveen

Uitvoering: november 2015

Kosten: 20 quickscans a € 75 (€ 25 plus € 50) = € 1.500

De resultaten van deze quickscans worden naar de rest van het dorp gecommuniceerd via een algemene wervingsbijeenkomst in het dorpshuis, artikelen en anderszins, met als doel ook de andere bewoners te interesseren voor het uit laten voeren van een quickscan.

Artikelen worden geschreven voor lokale kranten, lokale websites, evt. facebookpagina en andere communicatiemogelijkheden. Eventueel wordt er een flyer met aanmeldbon verspreid. Vanuit de Warmtetour (NMFD) kunnen wellicht enkele bestaande artikelen ter beschikking worden gesteld.

Informatiebijeenkomst

Op de informatie bijeenkomst:

- wordt een beeld geschetst van de situatie rond isolatie en besparingsmogelijkheden vanuit de 20 uitgevoerde quickscans
- worden de inwoners voorgelicht over de mogelijkheden en voordelen van quickscans voor de bewoners
- geeft het adviesbureau aan op welke wijze een collectieve inkoop wordt georganiseerd

- kunnen bewoners zich inschrijven voor een quickscan

Tijdens de informatieavond kan gebruik worden gemaakt van informatie van de Warmtetour en het Drentse Energieloket.

Resultaat: informatieavond en communicatie uitingen
Uitvoering: half januari 2016
Kosten : zaalhuur, catering: € 500
adviesbureau: € 150
communicatie: € 150

2^e fase

Ook voor de andere woningeigenaren wordt het mogelijk gemaakt een quickscan uit te voeren. Voor het uitvoeren van de quickscans betalen inwoners € 25. De overige kosten (€ 50 per scan) worden vergoed door de gemeente Meppel. Maximaal 100 quickscans worden in het dorp op deze manier mede mogelijk gemaakt door de gemeente, overige quickscans moeten volledig worden betaald door de latere aanmelders, dan wel door andere sponsors. Ook deze fase wordt afgesloten met een centrale bijeenkomst en gerichte communicatie.

Resultaat : 100 + uitgevoerde quickscans plus collectiviteitsavond met informatie over de meest opleverende maatregelen.
Uitvoering: januari- half maart 2015
Kosten: 100 quickscans: € 7.500
collectiviteitsavond: € 500
adviesbureau (2 uur): € 150

Collectieve inkoop

Parallel aan de dorpscommunicatie start er een collectieve inkoop. Bij de 15 – 20 deelnemers van het eerste uur wordt gekeken welke maatregelen gewenst worden door de deelnemers. Onder begeleiding van het adviesbureau worden voor de maatregelen offertes opgemaakt. Deze offertes worden globaal toegelicht op de eerste avond half januari. Vanaf januari tot en met de collectiviteitsavond in maart kunnen ook de andere mensen die een quickscan ontvangen zich inschrijven voor het ontvangen van een offerte van de maatregelen naar keuze. Om ook mensen zonder quickscan te bereiken worden in het dorp en omgeving inschrijffijsten voor maatregelen verspreid.

We zetten in op een gezamenlijke inkoop van : spouw- en vloerisolatie, zonnepanelen, en evt. HR++ glas.

Resultaat: collectieve inkoop en uitvoering van maatregelen
Uitvoering: november – eind april 2016
Kosten: uren adviesbureau (10 uur): € 750

Communicatie en nazorg:

Na het traject met de collectieve inkoop wordt in mei de balans opgemaakt. In de lokale en regionale pers wordt aandacht gevraagd voor het resultaat van de Nijeveense actie. Samen met bedrijven in

Nijveen worden vervolgcacties opgezet, bijvoorbeeld rondom gezamenlijke inkoop van verlichting of bemetering.

Aan het eind van dit traject is bij meer dan 120 huishoudens een quickscan gedaan, hebben deze huishoudens een goed beeld gekregen van de mogelijkheden rond energiebesparing en zonnepanelen en heeft een derde daadwerkelijke maatregelen genomen om energie te besparen/op te wekken. Veel meer inwoners nog zijn bereikt met informatie over energiebesparing en de doelstelling van de werkgroep Energie en duurzaamheid van Dorpsvereniging.

Activiteiten en Planning (trekker):

- Aanvraag bijdrage gemeente quickscans: half oktober 2015 (**DVN**)
- Zoeken/werven 15 – 20 referentiewoningen: oktober, november 2015 (**DVN**)
- Uitvoering scans, november 2015 (**Invent**)
- Organisatie informatieavond, Half januari (**DVN evt. i.s.m. NMFDrenthe/energieloket**)
- Schrijven en plaatsen artikelen (websites, facebook, huis-aan huis) half december: (**DVN i.s.m. NMFDrenthe**)
- Evt. maken en verspreiden flyer met aanmeldbon quick scan: half januari 2016 (**DVN i.s.m. NMFDrenthe**)
- Werving deelnemers: januari – maart 2016 (**DVN**)
- Uitvoering quickscans: jan- maart 2016 (**Invent**)
- Opmaak en dorpsbrede verspreiding inschrijflijsten voor maatregelen, januari 2016: (**DVN i.s.m. NMFD**)
- Collectiviteitsavond: april 2016 (**DVN i.s.m. Invent**)
- Offertetraject: jan – april 2016 (**DVN i.s.m. Invent**)
- Uitvoering maatregelen: vanaf begin april 2016 (**bedrijven**)
- Communicatie resultaten: meerdere momenten vanaf mei 2016 (**DVN**)
- Plan vervolg: mei 2016 (**DVN, evt. i.s.m. NMFD**)

Mocht de gemeente op een later moment tot besluitvorming komen over een bijdrage voor de eerste fase, dan schuift het hele traject naar achteren.

Kosten:

1^e fase

Quickscans (20 x € 75): € 1500

Uren Invent (2 x € 75): € 150

Zaalhuur (1 x € 500) : € 500

Extra communicatie: € 150

2^e fase

Quickscans (100 x € 75): € 7.500

Uren Invent (2 x € 75): € 150

Zaalhuur (1 x € 500) : € 500

Begeleiding hele project

Uren Invent (10 x € 75): € 750

Uren NMFDrenthe/Servicepunt: € 1.000

Totaal: € 12.200

Dekking:

Bijdrage bewoners: € 3.000

Bijdrage NMFDrenthe /Servicepunt in uren: € 1.000

Gevraagde bijdrage gemeente: € 8.200

Dit plan van aanpak is geschreven in samenwerking met Christiaan Teule, Natuur en Milieufederatie Drenthe, Assen, 17 oktober 2015